

Sygn.akt III AUa 437/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2012r.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku,

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Władysława Prusator-Kaluźna

Sędziowie: SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SO del. Marek Szymanowski (spr.)

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2012 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku Poczty Polskiej S.A. (...)

w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 lutego 2012 r. sygn. akt III U 826/11

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz Poczty Polskiej S.A. (...) w S. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III A Ua 437/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.11.2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205 poz.1585 z 2009 r. z zm.) zobowiązał Poczta Polska S.A. (...) w S. do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 1.11.2008 r. do 30.11.2011 r. w kwocie 31,25 zł i odsetek za okres od 17.11.2008 r. do 18.11.2011 r. w kwocie 5,98 zł łącznie w kwocie 37,23 zł. Organ rentowy powołał się na treść art. 84 ust. 6 ustawy systemowej, w myśl którego to przepisu, jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń obciąża płatnika składek. W ocenie organu wskutek podania nieprawdziwych danych przez płatnika organ rentowy przyznał ubezpieczonej M. T. (1) decyzją z dnia 19 kwietnia 1994 r. prawo do emerytury w zawyżonej wysokości. Płatnik składek w świadectwie pracy z dnia 6 kwietnia 1994 r. oraz w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp7 z dnia 23 marca 1994 r. nie wykazał okresów

przebywania M. T. na zasiłkach chorobowych. Organ rentowy ponadto podkreślił, że zgodnie z art. 97 § 1 k.p. (Dz. U. z 1974r. Nr 24 poz. 141 ze zm) zakład pracy powinien był w świadectwie pracy podać dane dotyczące okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk, trybu rozwiązania albo okoliczności wygaśnięcia stosunku pracy, a także inne informacje niezbędne do ustalenia uprawnień pracowniczych i uprawnień z ubezpieczenia społecznego. Płatnik uczynił to dopiero w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp7 z dnia 14.10.2011 r. , gdzie wykazał okresy pobierania zasiłków chorobowych, dlatego decyzją z dnia 22.11.2011 r. ZUS zweryfikował błędnie ustalony staż pracy ubezpieczonej i tym samym wysokość jej świadczenia.

Poczta Polska S.A. (...) w S. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, iż w dacie wystawiania świadectwa pracy na skarżącą, jako płatniku nie ciążył obowiązek wskazywania w świadectwie pracy okresów pobierania zasiłków, albowiem obowiązku takiego nie przewidywało obowiązujące w tym czasie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1974 r. w sprawie świadectw pracy i opinii (Dz. U. Nr 45 , poz. 269 z zm.).

Odwołanie wносиło o uchylenie zaskarżonej decyzji z dnia 18.11.2011 r.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że odwołująca się Poczta Polska S.A. (...) – nie jest zobowiązana do zwrotu ustalonej zaskarżoną decyzją kwoty 37,23 zł .

U podstaw powyższego wyroku legły następujące ustalenia faktyczne wywód prawny Sądu Okręgowego:

M. T. (1) ur. (...) złożyła w dniu 11.04.1994 r. wniosek o emeryturę. Do wniosku tego dołączyła kwestionariusz dotyczący okresów zatrudnienia (k.2 akt rentowych) oraz kilka świadectw pracy z okresu (k.5, k.6, k.7). ZUS akceptował składane dokumenty, nie żądał ani od M. T., ani od zakładu pracy ich uzupełniania. Były one podstawą do wydania decyzji z dnia 19.04.1994 r. o przyznaniu jej emerytury od dnia 4.06.1994 r. Z pewnością – zdaniem Sądu Okręgowego - organ rentowy znał przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20.11.1974 r. w sprawie świadectw pracy i opinii (Dz. U. z dnia 20.11.1974 r.), które weszło w życie z dniem 1.01.1975 r.

Decyzją z dnia 3.03.2011 r. organ rentowy (k.48) ustalił M. T. wysokość zwaloryzowanej emerytury, która od 1.03.2011 r. wyniosła 1360,21 zł. 27.10.2011 r. M. T. złożyła do ZUS (k.51) wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury, dołączając Rp7 i legitymację ubezpieczeniową. Poczta Polska S.A. wystawiła zaświadczenie (druk Rp 7) potwierdzające okres jej pracy od 1.12.1959 r. do 7.06.1994 r. i wskazujące wysokość jej wynagrodzeń w latach 1979 -1994. Zgodnie z pkt. 2 druku Rp7 wykazano zasiłki po dniu 14.11.1991 r. (k.52). We wcześniejszym Rp7 (k.8) wystawionym przez Poczta Polska S.A. wykazywano pobrane wynagrodzenie za lata 1984-1988, nie uwzględniano zasiłków pobranych po dniu 14.11.1991 r.

W tych okolicznościach organ rentowy wydał w dnia 18 listopada 2011 r. obecnie zaskarżoną decyzję o zwrocie nienależnie wypłaconych świadczeń z ubezpieczeń społecznych na łączną kwotę 37,23 zł wraz z odsetkami, którą to kwotą obciążono Poczta Polska S.A. - (...) w S..

Rozważając zasadność wniesionego odwołania Sąd Okręgowy podniósł, iż rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20.11.1974 r. w sprawie świadectw pracy i opinii nie przewidywało wymogu wyszczególniania w świadectwie pracy okresów zasiłkowych. § 7 tego rozporządzenia, które obowiązywało do 2.06.1996 r. wymienia jakie dane powinny być zamieszczone w świadectwie pracy (p.1-6). Natomiast z dniem 3.06.1996 r. Kodeks pracy wprowadził regulację nakładającą obowiązek podania informacji niezbędnych do ustalenia uprawnień pracowniczych i uprawnień z ubezpieczenia społecznego. Świadectwo pracy DP-113 wydane zostało 6.04.1994r., a zatem w okresie obowiązywania rozporządzenia, o którym mowa wyżej, zaś Rp7 (k.8) dotyczyło wynagrodzeń za 1988, 1987, 1986, 1985, 1984, więc nie mogło w istocie uwzględniać zasiłku po 14.11.1991r., jak chce organ rentowy. Sąd Okręgowy zwraca przy tym uwagę, że organ rentowy nie kwestionował żadnego ze świadectw pracy złożonych przez M. T., a zaskarżoną decyzję wydał po 17-tu od wydania decyzji o przyznaniu emerytury M. T., w związku ze złożeniem przez nią wniosku o przeliczenie

podstawy wymiaru emerytury i dołączeniem Rp7, obejmującego wynagrodzenia za lata 1979-1994, z uwzględnieniem zasiłków chorobowych po 14.11.1991 r.

Konstatując Sąd pierwszej instancji uznał, iż odwołujący się zakład pracy wydał kwestionowane świadectwo pracy z dnia 6 kwietnia 1994 r. spełniające wymogi wówczas obowiązujących przepisów.

Z tych przyczyn odwołanie uznał za zasadne i zmienił na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wywiódł od powyższego wyroku apelację, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 84 ustęp 6 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) poprzez ustalenie, że Poczta Polska S.A. (...) nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 1 listopada 2008 r. do 30 listopada 2011r. wraz z odsetkami za okres od 17 listopada 2008 r. do 18 listopada 2011r. w sytuacji, gdy odwołujący się płatnik składek przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nieprawdziwe dane, które miały wpływ na wysokość świadczenia;

2. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie przez Sąd jednostronnej i wybiórczej oceny materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z treścią zebranych dowodów, w szczególności z zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 23 marca 1994 r. co doprowadziło do wadliwych wniosków o braku obowiązku zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Wniesiona apelacja podlegała oddalaniu.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne i przyjmuje je za podstawę swojego orzeczenia w rozumieniu art. 382 k.p.c. Sąd Apelacyjny podziela też wywód prawny tego Sądu prowadzący do wniosku, iż odwołująca się – Poczta Polska S.A. (...) w S. wystawiając kwestionowane obecnie świadectwo pracy z 6 kwietnia 1994 r. oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7a z 23 marca 1994 r. nie naruszyła obowiązujących w dacie wystawiania tych dokumentów przepisów prawnych. I tak słusznie Sąd Okręgowy wskazuje na fakt, iż rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20.11.1974 r. w sprawie świadectw pracy i opinii (Dz. U. z dnia 20.11.1974 r.) obowiązujące do dnia 1 czerwca 1996 r. nie nakładało na pracodawcę obowiązku wyszczególniania w świadectwie pracy okresów zasiłkowych (por. § 7 tegoż rozporządzenia). Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie jest też właściwym wyprowadzenie takiego obowiązku z treści art 97 § 2 k.p. , bowiem w dacie wystawienia świadectwa przepis miał inne, niż obecnie brzmienie, a mianowicie nakazywał podać w świadectwie pracy dane dotyczące okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk, wysokości i składników wynagrodzenia, uzyskanych w zakładzie kwalifikacji, trybu rozwiązania albo okoliczności wygaśnięcia stosunku pracy, a także inne informacje niezbędne do ustalenia uprawnień pracowniczych, określone przepisami wydanymi na podstawie art. 98 § 7 k.p. Nie wspominał natomiast, jak jest to obecnie o informacjach niezbędnych do ustalania uprawnień z ubezpieczenia społecznego. Nie bez znaczenia w tym zakresie jest to, iż art. 98 § 7 k.p. obowiązujący do dnia 1 czerwca 1996 r., który to przepis stanowił podstawę dla Rady Ministrów do wydania przez nią rozporządzenia z dnia 20.11.1974 r. w sprawie świadectw pracy i opinii – nakładał na ten organ między innymi obowiązek określenia szczegółowych zasad i trybu wydawania oraz prostowania świadectw. Do tych przepisów wprost odsyłał art. 97 § 2 k.p. w ówczesnym brzmieniu. Skoro zatem przy takim brzmieniu art. 97 § 2 k.p. i tak określonej w § 7 art. 98 k.p. delegacji wydane rozporządzenie nie nakładało obowiązku wykazywania w świadectwie pracy okresów pobierania zasiłku chorobowego, to uzasadnionym jest stanowisko odwołującej spółki, iż nie było w dacie wystawiania kwestionowanych dokumentów wyraźnie wyartykułowanego obowiązku wykazywania okresów pobierania zasiłku chorobowego. Stosowała się ona bowiem w do aktu prawnego, który w świetle delegacji miał szczegółowo regulować zasady i tryb wydawania świadectw pracy. Prezentowane stanowisko potwierdza też pośrednio pojawienie się takiego obowiązku w nowym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz. U. z 1996 r. Nr 60 poz. 282 z zm.), gdzie w § 1 pkt 12 rozporządzenia nałożono na pracodawcę obowiązek zamieszczenia w świadectwie okresów nieskładkowych,

przypadających w okresie zatrudnienia, którego dotyczy świadectwo pracy, uwzględnianych przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty. Dodatkowo pkt 7 rozporządzenia nałożył też obowiązek wykazywania liczby dni, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie, zgodnie z 92 k.p. (czyli za czas niezdolności krótszy niż uprawniający do zasiłku chorobowego), w roku w którym ustał stosunek pracy. Zmieniono też treść art. 97 § 2 k.p. poprzez dodanie od 2 czerwca 1996 r. obowiązku podawania w świadectwie prac także innych informacji niezbędnych do ustalenia uprawnień pracowniczych i uprawnień z ubezpieczenia społecznego.

W uzasadnieniu apelacji (k. 18) organ rentowy przyznał, iż ocena Sądu Okręgowego podzielana przez Sąd Apelacyjny, co do tego, że świadectwo pracy z dnia 6 kwietnia 1994 r. sporządzone zostało zgodnie z wymogami art. 97 § 2 k.p. była trafna. Organ rentowy podtrzymał natomiast pogląd co do tego, iż odwołująca się spółka wadliwie wypełniła druk Rp 7 z dnia 23 marca 1994 r. nie zaznaczając we właściwej rubryce korzystania ze zwolnień lekarskich przez M. T. (1).

Analiza przedmiotowego zaświadczenia (k.8 akt rentowych) zdaniem Sądu Apelacyjnego do takiego wniosku nie prowadzi. Wprawdzie pkt 2 tego druku zawiera rubryki umożliwiające wpisanie okresów pobierania wynagrodzenia i okresów zasiłkowych, w których nie dokonano żadnego wpisu lecz wstawiono kreski, to jest on sformułowany w sposób dość szablonowy i trudno z druku tego wyprowadzić wniosek, że miałyby tam być ujawnione okresy pobierania zasiłku chorobowego. W tym zakresie nie bez znaczenia jest to wszystko, co powiedziano wyżej odnośnie kwestionowanego świadectwa pracy. Nadto słusznie podnosi Sąd Okręgowy, iż przedmiotowe zaświadczenie wskazuje do podstawy wymiaru świadczenia wyłącznie lata przypadające przed 14.11.1991 r. (lata 1984-1988), stąd nie mogło uwzględniać zasiłków pobranych po tym dniu. Sama konstrukcja druku mogła przy tym nasuwać różne interpretacje tego, co w punkcie 2 tego druku należałoby ujawnić. W szczególności można byłoby wyprowadzić wniosek, że dotyczy ona wynagrodzenia i zasiłków chorobowych z ostatniego roku kalendarzowego (92 k.p.), bądź też, że chodzi w niej o wynagrodzenie i zasiłki chorobowe z lat wymienionych w punkcie 3 zaświadczenia, a więc tych z których wyliczana miałaby być podstawa wymiaru świadczenia

Resumując Sąd Okręgowy nie dopatrył się ani naruszenia art. 233 §1 k.p.c. przy ocenie materiału dowodowego przez Sąd Okręgowy ani naruszenia przepisu art. 84 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205, poz. 1585 z 2009 r. z zm.)

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. 99 k.p.c. i 391 §1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z zm.).